

Posudek na bakalářskou esej

Markéta Mazanová, Pohled dvou generací žen na nesezdané soužití a manželství. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, Praha 2013, 50 stran textu + přílohy (s. 51-60).

V současné české společnosti dochází k nárůstu podílu lidí, kteří upřednostňují alternativní formy partnerského soužití před uzavřením manželství. Tato skutečnost inspirovala Markétu Mazanovou k volbě tématu předkládané bakalářské eseje. Za cíl si ve své práci autorka stanovila „zjistit, jak na tuto situaci v českém prostředí pohlížejí dvě generace žen“. Při tomto generačním srovnání zvolila pohled „ob generaci“, a proto do svého výzkumného vzorku zařadila na jedné straně zástupkyně generace babiček, tedy skupiny žen, které již ve své životní strategii vstup do manželství a následné manželské soužití realizovaly. A na druhé straně se ve svém výzkumu obrátila na představitelky generace vnuček (a to přímo vlastních vnuček oslovených starších žen), které v současnosti aktuálně žijí ve společné domácnosti s partnerem, aniž by vstoupili do manželského svazku a svoje soužití formálně stvrdili.

Markéta Mazanová koncipovala svoji bakalářskou esej vedle úvodu a závěru (+ seznamu literatury a seznamu příloh) do dvou základních bloků (kapitoly i podkapitoly v každém z nich i samostatně číslovala), a to části tzv. teoretické (s.8-23) a části tzv. praktické (s. 24-45). V první z nich nejprve představila druhou demografickou tranzici (kapitola první s.8-9). Podrobněji se pak věnovala instituci manželství (kapitola druhá s. 10-14) se specifickým přihlédnutím k uzavírání manželství v České republice, motivům partnerů k rozhodování o uzavření sňatku a vztahu manželství a svoboda. Dále se zabývala fenoménem nesezdaného soužití (kapitola třetí s. 15-20), a to jak jeho typologií a rozšířeností, tak i konkrétní situací u nás, stejně jako již realizovanými výzkumy zabývajícími se nesezdaným soužitím a otázkami výhod a nevýhod tohoto neformálního typu partnerského soužití. První blok pak zakončila stručným přehledem alternativních forem mimomanželských soužití (kapitola čtvrtá s. 21-23).

Ve druhém bloku autorka nejprve představila svůj výzkumný přístup a popsala jeho jednotlivé postupné kroky (kapitola první - s. 24-27). Následně provedla analýzu výzkumem shromážděných dat (kapitola druhá – s. 28-45), přičemž se soustředila především na tři problémové roviny, a to 1)jak vnímají respondentky obou generací nesezdané soužití, 2) jak přistupují k manželství a 3) jak obě generace reflektují význam a budoucnost manželství. Ve všech třech případech na závěr jednotlivých podkapitol zařadila shrnutí dílčích výsledků. V následném závěru pak přehledně a srozumitelně uvedla výsledky, k nimž na základě analýzy výzkumem shromážděných dat dospěla.

Za stěžejní část bakalářské práce Markéty Mazanové je třeba označit právě charakteristiku jejího výzkumu v terénu a analýzu a pokus o interpretaci výzkumem shromážděných dat. Autorčiny jednotlivé kroky, tak jak je v textu specifikovala, může čtenář bezproblémově sledovat, včetně konkrétních úryvků výpovědí respondentek, které dokumentují, jak ke svým závěrům dospěla. Konečně předností M. Mazanové byla právě schopnost „pohybovat se v terénu“, navázat velmi dobrý kontakt s respondentkami a získávat

data potřebná k řešení vytýčeného úkolu. Rezervy v analytické části její práce vidím právě v tom, že se jí ne zcela podařilo využít získaná data k hlubší analýze a interpretaci. Autorka se nevyvarovala ani některých drobných formálních pochybení, např. číslování kapitol v každé části zvlášť nebo odkaz na seznam příloh, který chybí a podobně Celkově ale text působí úhledně a netrpí velkým množstvím překlepů a podobně.

Souhrnně bakalářská esej Markéty Mazanové odpovídá požadavkům, které jsou na tento typ závěrečných studentských prací kladeny a doporučuji ji proto k obhajovacímu řízení. Navrhuji hodnocení velmi dobře.

21. 8. 2013

Miloslava Turková